

اتفاق نیفتاد، معنایش این است که نمی‌توانیم فعلا روی جسارت مدیریت سینما برای اکران عمومی این فیلم حساب کنیم، وقتی یک سانس محدود برای اهالی سینما و منتقدان اختصاص داده نمی‌شود و با مشکل مواجه می‌شود یعنی هنوز جسارت کافی وجود ندارد و خیلی خوشبینانه و ساده‌انگارانه است که فکر کنیم، چون می‌خواهند مخاطب را به سینما بگردانند، این فیلم‌ها را اکران عمومی کنند اگرچه من امیدوارم مدیریت سینما تصمیم شجاعانه‌ای بگیرد و اگر چنین شود، قطعا تاثیرگذار خواهد بود. اما در حال حاضر چنین نشانه‌ای نمی‌بینم ولی به عنوان یک گزینه و پیشنهاد، بهترین کار این است که در این دوره که همه چیز به ضرر سینما تحلیل می‌شود و رونق سینما در خطر است، جسارت به خرج دهند و برای نجات حداقل اقتصاد سینما اقدامی کنند که هم سینماگران خوشحال شوند و هم مخاطبان و به نظر من اکران فیلم‌های توقیفی، از جمله «قاتل و وحشی»، بهترین تصمیم برای اکران پر رونق می‌تواند باشد.»

کامیار در پاسخ به اینکه آیا اکران این فیلم مورد اقبال مخاطب عام قرار خواهد گرفت؟ تاکید کرد: «حتما فیلم سینمایی «قاتل و وحشی» فیلمی متفاوت، جسورانه و جذاب است و اگر اکران شود، یک اتفاق نادر سینمای ما خواهد بود، نه از این جهت که تضمین کنم فروش فوق‌العاده‌ای خواهد داشت، بلکه از جنبه‌های مختلف می‌تواند اتفاق خوشایندی برای فیلم‌سازش حمید نعمت‌الله عزیز و مدیران سینما باشد. اما باید متصف باشیم؛ با توجه به تورم و هزینه‌های سرسام‌آور تولید، حال عمومی جامعه و افزایش قیمت بلیت‌ها، ریسک کاهش فروش وجود دارد. این ریسک از نظر تعداد مخاطب بالاتر رفته است و از سوی دیگر، سینماگران چاره‌ای ندارند جز اینکه بلیت‌ها را گران کنند، چون هزینه‌های تولید واقعا سرسام‌آور شده است.»

کارگردان فیلم سینمایی «لاک‌پشت» در پاسخ به اینکه با توجه به شرایط کنونی، پیشنهاد شما برای اکران نوروز چیست؟ تاکید کرد: «پیشنهاد اولیه من بارها و بارها تجربه شده و این است که فیلم‌های موفق و مورد اقبال جشنواره در کنار دو فیلم کم‌دی جذاب قرار گیرند، اما همانطور که در صحبت‌های قبلی گفتم، وضعیت روانی و روحی جامعه باعث شده که خیلی آماده حضور در سینما، حتی با تریکی جذاب، نباشد به نظر من، امسال سال خاصی است که تاکنون تجربه نکرده‌ایم. تفاوت اصلی هم این است که سایه شوم جنگ بالای سر ماست و خانواده‌ها را در شرایط استرس و اضطراب قرار داده است و طبیعی است که مردم به مسائل مهم‌تر زندگی فکر کنند و حضور در سینما در اولویت نباشد.»

مثال، اکران نوروزی که همیشه به عنوان گل سرسید دوره اکران است، همین الان می‌تواند تبدیل به یکی از بدترین مقاطع سال شود و فیلم‌ها ممکن است دچار شکست در گیشه شوند و فیلم‌هایی که برای اکران نوروز آماده شده‌اند، اگر با این احتمالات موجود مواجه شوند، ممکن است نتوانند فروش خوبی تجربه کنند و سید سال آینده سینما خالی بماند.»

کامیار درباره اینکه، آیا پخش فیلم‌های باکیفیت می‌تواند عاملی برای جذب مخاطب باشد، تصریح کرد: «کیفیت فیلم‌ها یک آیت مهم است، اما الان آیت‌های اثرگذارتر از کیفیت فیلم باعث کاهش مخاطب شده‌اند؛ مانند مسائل اقتصادی و اتفاقات اجتماعی، البته کیفیت قطعا تاثیرگذار است و اگر فیلمی بیاید که بتواند مخاطب گسترده‌ای را راضی از سینما بیرون ببرد، طبیعتا تاثیرگذار خواهد بود ولی مشکل این است که تعداد فیلم‌هایی از این دست محدود است که معمولا در اکران نوروز، کنار دو فیلم کم‌دی و یک فیلم کودک قرار می‌گیرند و ما نگرانیم که اتفاقات پیش رو باعث شود اکران نوروز متأسفانه کم‌اثر باشد و اگر اکران نوروز پررونق نباشد، هم فیلم‌های با قابلیت جذب مخاطب گسترده که در جشنواره دیده شده‌اند را از جدول اکران سال آینده حذف کرده‌ایم و هم بعد از این اکران عملا سید دارایی سینما برای سال آینده خالی شده.

در جشنواره فیلم فجر تعداد انگشت‌شماری از فیلم‌ها قابلیت جذب گسترده مخاطب را داشتند و با این سید محدود، مدیریت سال آینده سخت خواهد بود، از طرفی حال عمومی جامعه ممکن است به گونه‌ای باشد که فیلم‌های کم‌دی هم نتوانند با اقبال عمومی مواجه شوند چون تفاوت امسال با سال‌های گذشته این است که حال عمومی جامعه بد است و مردم برای رفتن به سالن‌های سینما و دیدن فیلم‌های کم‌دی آمادگی ندارند، مدیریت سینما هم در شرایط بسیار پیچیده‌ای برای تصمیم‌سازی است و دائما با احتمالاتی مواجه هست که نمی‌تواند تصمیم قطعی بگیرد و باید منتظر بماند که این انتظار و بلاتکلیفی، تصمیم‌گیری را سخت می‌کند و کار مدیران سینمایی را دشوار می‌سازد.»

وی در باره اینکه اکران برخی فیلم‌های توقیفی مثل «قاتل و وحشی» می‌تواند موجب پررونق شدن سینما در شرایط کنونی شود؟ گفت: «واقعیت این است که فیلم‌های توقیفی که الان وجود دارند، تعدادشان محدود است، شاخص تریپت، «قاتل و وحشی» است و اتفاقی که پارسل، برای فیلم‌هایی مثل «پیر پسر»، «لاک‌پشت» و «غریزه»، رخ داد می‌توانست امسال برای «قاتل و وحشی» اتفاق بیفتد؛ آن فیلم‌ها در نوبت نمایش ویژه قرار گرفتند، سوءتفاهم‌ها رفع شد و بعد از رفع توقیف، اکران شدند و هیچ اتفاق خاصی هم نیفتاد و فروش‌های معقول و خوبی هم داشتند، به نظر من اگر قرار بود، اتفاقی بیفتد، باید برای این فیلم هم رفع سوءتفاهم صورت می‌گرفت، یعنی چه بسا همان بخش ویژه امسال می‌توانست در جشنواره باشد و فیلم‌هایی از جمله «قاتل و وحشی» و یکی دو فیلم دیگر در نوبت نمایش ویژه باشند تا بازخوردشان بررسی شود و نگرانی‌هایی که در مدیریت سینما وجود دارد، تا حدودی رفع شود، وقتی این اتفاق نمی‌افتد، معنایش این است که توانایی اکران محدود این فیلم‌ها هم وجود ندارد، برای مثال پارسل قرار بود «قاتل و وحشی» اکران شود، اما در لحظه آخر اجازه داده نشد و این

را ندیده‌ام، اما به واسطه حاشیه‌ها و کنجکاو‌های که پیرامون آن شکل گرفته، طبیعی است که اگر اکران شود، گروه زیادی صرفا برای ارضای حس کنجکاو به سینما می‌روند و این یک واقعیت است که ما نمی‌توانیم نقش تبلیغات و انتظارات روانی مخاطب را نادیده بگیریم و اگر فیلم از کیفیت مطلوبی هم برخوردار باشد، طبیعتا می‌تواند موج جدی‌تری در گیشه ایجاد کند.»

وی در عین حال تصریح کرد: «مسئله اصلی این نیست که فیلمی مطابق یا غیرمطابق هنجارهای رسمی باشد و قابلیت فروش پیدا کند یا نه؛ مسئله این است که نگاه ما اساسا معطوف به مخاطب نیست، بلکه معطوف به کنترل یا هدایت اوست و وقتی مخاطب احساس کند از بالا به او نگاه می‌شود و نیازهایش نادیده گرفته می‌شود، طبیعی است که انتخاب دیگری داشته باشد؛ به ویژه در شرایطی که به بهترین آثار سینمای جهان دسترسی دارد.»

مقدسیان در پایان با ابراز نگرانی از وضعیت کنونی سینماها خاطر نشان کرد: «اگر می‌خواهیم سینما را حفظ کنیم، ابتدا باید بفهمیم سینما چیست و تمام مولفه‌هایی که سینما را زنده نگه دارد لحاظ کنیم که در تمام تاریخ سینما، مهم‌ترین مؤلفه‌ای که آن را زنده نگه داشته، مخاطب بوده است و تا زمانی که مخاطب را درک نکنیم، در واقع سینما را درک نکرده‌ایم. پس از فهم مخاطب است، می‌توان درباره سایر مؤلفه‌ها سخن گفت؛ پیش از آن، هیچ پاسخ دیگری وجود ندارد.»

بهمن کامیار:

فیلم‌های توقیفی، آخرین امید رونق سینما

بهمن کامیار کارگردان و تهیه‌کننده در پاسخ به اینکه با توجه به کود سینما با توجه به شرایط اجتماعی، چه راهکاری برای جذب مخاطب به سینما دارید، گفت: «شرایط کنونی آنقدر پیچیده و عجیب است چون قبل از این چنین شرایطی را با این حجم و شدت تجربه نکرده‌ایم، اوضاع اقتصادی و اتفاقات اجتماعی مختلف دست به دست هم داده‌اند تا سینما، به عنوان یک کالای فرهنگی از سید خانواده، تقریبا رو به حذف شدن باشد و این حذف دلایل مختلفی دارد؛ یکی کیفیت فیلم‌هاست، یکی مسائل اقتصادی و بالا رفتن هزینه‌های خانواده که باعث می‌شود محصولات فرهنگی و سرگرمی در اولویت‌های پایین‌تر قرار بگیرند، و یکی هم اتفاقات اجتماعی است. مردم اتفاقات سختی را پشت سر گذاشته‌اند و نمی‌توان از آن‌ها توقع داشت که روحیه حضور در سینما، تئاتر یا دیگر مکان‌های فرهنگی را همچون سال‌های قبل داشته باشند.»

وی افزود: «از طرفی سایه جنگی که بالای سر ماست مشغولیت‌های خاص خودش را ایجاد کرده، تهدیدها و احتمال وقوع جنگ، مدیریت سینما و صاحبان آثار را دچار تردید و سردرگمی کرده است، برای

هالیوود تلاش کرده با سیاست‌های تبلیغاتی گسترده، استفاده از تکنولوژی‌های جدید و روایت‌های متفاوت، مخاطب را دوباره به سالن سینما بازگردانند و ما در کشور همه کارهای را با ایشالله و ماشالله پیش می‌بریم و اگر تولیدات چند سال اخیر را بررسی کنیم، چه در جشنواره‌ها و چه در اکران عمومی، کمتر فیلمی می‌بینیم که بتواند مانند فیلم‌هایی چون پیر پسر یا فسیل مخاطب را مجاب کند که از خانه بیرون بیاید، بلیت بخرد و فیلم را روی پرده سینما تماشا کند پس مسئله اصلی این است که ما متناسب با ذائقه و نیاز مخاطب تولید نمی‌کنیم بقیه حرف‌ها فرع این موضوع است.

وی تصریح کرد: «تعطیلی سالن‌های سینما، کوچک‌تر شدن اقتصاد سینما، بیکاری فعالان این حوزه و نحیف‌تر شدن سینمای ایران اتفاقات تلخی است، اما راه حل روشن است؛ بازگشت به این پرسش اساسی که مخاطب امروز چه می‌خواهد؟ ذائقه مخاطب چیست و چگونه می‌توان او را به سالن سینما کشاند؟ در غیر این صورت، اگر صرفا برای خودمان تصمیم بگیریم و با خودمان حرف بزنیم، محکوم به شکست خواهیم بود.»

مقدسیان در پاسخ به این پرسش که آیا ضعف موجود را می‌توان متوجه فیلم‌سازان دانست، گفت: «نمی‌توان شرایط اجتماعی و اقتصادی جامعه را نادیده گرفت؛ این مؤلفه‌ها تاثیرگذارند، اما عامل اصلی نیستند، حتی در دوره‌هایی که کشور با دو قطبی‌های جدی مواجه بود، مانند اواخر دهه ۸۰ که رقابت میان آثار اصغر فرهادی و مسعود ده‌نمکی شکل گرفته بود، با وجود فضای ملتهب اجتماعی و سیاسی، چراغ سینما روشن بود و هر گروه از مخاطبان بر اساس سلیقه خود به سالن‌ها می‌رفتند. بنابراین حتی در بحران‌های اجتماعی، سیاسی و فکری نیز چراغ سینما روشن بود، چراکه فیلمی روی پرده می‌رفت که دغدغه تماشاچیش در مخاطب وجود داشت.»

وی ادامه داد: «امروز هم مجموعه‌ای از مشکلات اقتصادی، فشارهای معیشتی و فضای ملتهب فکری و سیاسی مواجهیم و حتی افت فروش مقطعی پیش و پس از جشنواره‌ها پدیده تازه‌ای نیست و در دهه‌های گذشته نیز سابقه داشته است، اما همه این‌ها مؤلفه‌های فرعی هستند و اصل اساسی، فیلمی است که مخاطب داشته باشد و اگر فیلم دارای مخاطب را در هر زمان و هر شرایطی اکران شود، تماشاگر راهش را به سالن سینما پیدا می‌کند و شرایط اقتصادی یا زمان اکران ممکن است پنج تا ده درصد روی میزان فروش اثر بگذارد، اما در اصل مخاطب‌دار بودن فیلم تاثیری ندارد.»

این مدرس سینما با انتقاد از سازوکار موجود سینمایی اظهار کرد: «از مرحله ایده‌پردازی تا صدور مجوز ساخت و اکران باید تجدیدنظر جدی صورت بگیرد و اگر این چرخه بسته اصلاح نشود، ما را به سمت تضعیف بیشتر سینما می‌برد و در نهایت تنها بخشی از فیلم‌ها باقی می‌ماند که صرفا می‌توانند نظر برخی نهادها را تأمین کنند که این هم لزوماً به معنای بی‌ارزش بودن آن آثار نیست، اما اگر همان فیلم‌ها هم نتوانند مخاطب جذب کنند، بودجه‌ای که برایشان صرف می‌شود عملا هدر می‌رود؛ چراکه فیلم بدون مخاطب، پیامش را به چه کسی منتقل می‌کند؟»

این منتقد سینما در پاسخ به اینکه آیا اکران فیلمی همچون «قاتل و وحشی» می‌تواند موجب جذب مجدد مخاطب به سینما شود اظهار کرد: من این فیلم

فرناز پارسیان هوشیار:

راه نجات سینما، احیای فرهنگ سینما رفتن است

فرناز پارسیان هوشیار، مدیر پردیس سینمایی چارسو با تاکید بر اینکه احیای فرهنگ سینما رفتن نیازمند حمایت جدی نهادهای مسئول است گفت: «پس از جنگ ۱۲ روزه و فشارهای روحی و روانی ناشی از آن بر جامعه، مخاطب سینما به‌طور محسوسه کاهش یافته و فضای ملتهب اجتماعی سبب شده سینما به تدریج از سید اوقات فراغت خانواده‌ها خارج شود و ریزش مخاطب شکل بگیرد.»

پارسیان هوشیار با رد برخی اظهارات درباره ضعف تولیدات سینمایی افزود: «علیرغم اینکه برخی همکاران معتقدند فیلم‌های گیشه‌پسند نداریم، من چنین اعتقادی ندارم. ما در ژانرهای مختلف از کودک و نوجوان تا اجتماعی، جنگی و سایر گونه‌ها تولیدات متنوع داریم و مخاطب هم وجود دارد و مسئله اصلی کمبود فیلم نیست، بلکه کاهش انگیزه و توان مخاطب برای حضور در سینماست.»

پارسیان هوشیار تاکید کرد: «راه نجات سینما صرفا تولید فیلم یا ساخت سالن‌های جدید نیست، ما امروز سینماهای استاندارد و تولیدات باکیفیت داریم؛ آنچه کمبودش احساس می‌شود، حمایت در جهت بازگرداندن سینما به سید تفریح خانواده‌هاست و متولیان فرهنگی، دولت و سازمان‌های مرتبط باید در کنار سینماگران و فیلمسازان، یک مثلث حمایتی تشکیل دهند و احیای فرهنگ سینما رفتن در مدارس، دانشگاه‌ها و میان اقشار مختلف جامعه یک ضرورت است.»